

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS

Dalmatinska 188, 81000 Podgorica, Crna Gora
Tel/fax: +382.20.266.326; 266 327; +382.69.446. 094
mans@t-com.me, www.mans.co.me

Regionalni centri

Bar - Rista Lekića D11/II, 030.317.380 | Herceg Novi - Prve bokeške brigade 11, 031.346.080

KOMENTARI NA STRATEŠKU PROCJENU UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU ZA DUP "PRČANJ"

Prema Zakonu o strateškoj procjeni uticaja (Sl.list RCG 80/05 od 28.12.2005) i članu 19. dostavljamo komentare na Izvještaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu vezano za DUP "Prčanj" (u daljem tekstu Izvještaj).

Na osnovu uvida u Izvještaj dajemo sljedece primjedbe:

- Izvještaj u najvećem dijelu sadrži uopštene i informativne podatke o procesu izrade predmetnog elaborata, nego stvarnu analizu stanja i mjere koje je potrebno primjeniti kako bi se smanjio uticaj na životnu sredinu;
- U dijelu Izvještaja 1.5 Planska rješenja sa pravilima korišćenja, uređenja i zaštite prostora se kod uslova zaštite šumskih površina unutar naselja navode neprihvatljivi izuzeci kada se šume mogu krčiti. To se sigurno ne može podvesti u svrhu zaštite šuma kao što su: otvaranje vizura, izgradnja najrazličitijih staza, livade za rekreaciju;
- S obzirom da se radi o području koje pripada UNESCO svjetskoj kulturnoj baštini, preporučena je integralna zaštita prostornih cjelina i posebnih objekata i kompleksa sa karakteristikama kulturne baštine. Međutim, u dijelu 7. predmetnog izvještaja ne postoji set mjera i striktnih ograničenja kojim se štite kulturni spomenici i prirodne cjeline (vidjeti mjere u dokumentu: Menadžment plan prirodnog i kulturno - istorijskog područja Kotora, Ministarstvo Kulture, UNESCO, Cetinje 2011);
- U Izvještaju potpuno izostaje prikaz postojećeg stanja vezano za biodiverzitet, što je jedna od ključnih komponenti za zaštitu životne sredine. Ne postoji popis zaštićenih vrsta flore i faune, analiza njihovog stanja, mjere za njihovo očuvanje, te obavezni program praćenja za ovu komponentu;
- U dijelu kvalitet voda se ne definiše koji je kapacitet vodoizvorista Škurda, orahovačkih izvora, Vrmac, izvorišta Spila u Risnu i gornjegrbaljskim izvora;
- U dijelu 5. Izvještaja, Opšti i posebni ciljeve zaštite životne sredine, u posebnim ciljevima potrebno je posebno obraditi pitanja zaštite kulturne baštine i to: sačuvati karakteristike strukture istorijskog naselja sa priobalnim stambenim cjelinama, uređenom obalom (Blok 1 i 2) i obradivim imanjima u gornjim zonama (Blok 8), sačuvati vizure na centralni dio istorijskog naselja i najznačajniju graditeljsku tvorevinu Bogorodičin hram, kao trajno neizgradiv prostor očuvati vizuelnu osu između sakralnog kompleksa na obali i Stare župne crkve, sačuvati staru parcelaciju sa kultivisanim obradivim imanjima, ogradne kamene zidove, sačuvane kamene kuće i pomoćne objekte, puteve, maslinjake i ostale elemente ruralne arhitekture, predvidjeti njihovu obnovu u skladu sa konzervatorskim principima. Novogradnje predvidjeti jedino na mjestima koja će odrediti Studija kulturnog pejzaža;

This project is funded by the European Union, managed by the Delegation of the European Union to Montenegro and implemented by the Network for Affirmation of NGO Sector - MANS

Ovaj projekat je finansiran od strane Evropske Unije, preko Delegacije Evropske Unije u Crnoj Gori a implementira ga Mreža za Afirmaciju Nevladinog Sektora - MANS

- U dijelu Izvještaja „Mogući uticaji na životnu sredinu“ realizacije Plana na predmetnom području i mjerama ne spominje se problema i djelovanje u pravcu sprječavanja pojave erozije i klizišta;
- Nije jasno objašnjeno vodosnadbijevanje, potrebne količine vode prema planiranom području i blokovima, posebno scenariji za zimski i ljetnji period. Nije prikazana održivost vodosnadbijevanja;
- U dijelu Mjere zaštite biološke i pejzazne raznolikosti se ne definise ni na jedan način zaštita biodiverziteta. Izvještaj mora sadržati plan zaštite za vrste koje su zastičene i pobrojane u Odluci o zaštićenijim biljnim i životinjskim vrstama u Crnoj Gori, a nalaze se na ovom prostoru. Za pošumljavanje moraju biti pobrojane autohtone vrste koje će se koristiti za ovo područje (pobrojane su samo žbunaste vrste). Nije procijenjena i propisana posebna zaštita za maslinjake, citruse i ostale kulture koje su dio kulturnog miljea ovog područja;
- U mjerama se ne propisuje obavezno zoniranje i minimalni udio poljoprivrednog zemljišta;
- U mjerama se ne analiziraju problemi niti se propisuju mjere vezane za hazardne situacije posebno za sprečavanje požara i poplava, što je obavezan element s obzirom na učestalost ovih pojava u predmetnom području;
- Kao preduslov, prije početka gradnje planiranih objekata, a u toku sprovođenja postupka Procjene uticaja na životnu sredinu, treba da se sprovedu odgovarajuća istraživanja /mjerjenja/ analize, o čemu smjernice izostaju u predmetnom izvještaju. Na osnovu njih će se utvrditi „nulto stanje“ svih segmenata životne sredine na predmetnoj zoni zahvata i to: biodiverziteta, zemljišta, vazduha, podzemnih voda i mora. Obezbeđenje izvještaja o „nultom stanju“ treba da posluži ne samo za izdavanje ekološke saglasnosti, već i za poboljšanje Programa monitoringa životne sredine.

Za MANS i Green Home

Dejan Milovac

Podgorica, 18. novembar 2011. godine